

ТРГОВИНСКИ ГЛАСНИК

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН
СЕМ ПОНЕДЕЛНИКА
И ДАНА ПО ПРАЗНИКУ
СТАЈЕ ЗА СРЕДЈУ:
ПРНУ ГОРУ И БУГАРСКУ
ЗА ГОДИНУ ШИЛ. 24.
ЗА АУСТРО-УГАРСКУ
КРУНА 30
ЗА ОСТАЛЕ ЗЕМЉЕ
ФР. 30.
УКУПНИ СЕ НЕ ВРАЊАЈУ
ЈЕДАН БРОЈ 10 па

ОРГАН БЕОГРАДСКЕ ТРГОВАЧКЕ ОМЛАДИНЕ

БРОЈ 141.

БЕОГРАД, УТОРАК, 1. ЈУЛА 1914. ГОД

ГОДИНА XXIV.

ПРЕД СУЂЕЊЕ У САРАЈЕВУ.

Париски „Тан“ (од 10 јула, по нов.), а под горњим насловом, доноси следећи чланак, веома вредан наше пажње. Чланак гласи:

Граф Тиса говорио је јуче у Сарајеву у Пешти, о ситуацији у Босни. Он је говорио са релативном умереношћу, коју налази за умерену такође умерена штампа у Бечу. И доиста, ништа не би било толико за жаљење, но да преовлада политика насиља, како се то радо жели у извесним аустро угарским круговима.

„Тан“ је сутрадан по смрти престолонаследниковој, казао како мисли о његовим идејама и о његовим пројектима. Ми остајемо при томе, да је он био више човек своје земље, но човек једног племена. Али ипак стоји то, да извесне партије, које су престолонаследника још за живота његова везивале и присвајале за себе, нису измениле своје методе, и које покушавају, да поводом његове трагичне смрти, ударе у покушаје, какве им сугерира њихова рођена страсност. То је случај са војничком и католичком партијом, чија жуприна садашња испољава и друге ствари сем незаинтересованог бола.

Овом страшношћу и стањем духова из којег та страстност проистиче, објашњавају се и неповољни случајеви у разним пределима монархије, којима је обележен и повратак у Беч смртних остатака ерцхерцегових. Смрт оних, који су изазвали све те неповољне случајеве сам собом — бode у очи.

Иде се на то, да се из претреса, који се спрема у Сарајеву, изведе претекст за рат са Србијом. Противу тих ујдурми, умерени елементи једино се осећају заштићени мудро енергијом Франца Јозефа, који и овога пута заслужује захвалност својих народа.

Не варајмо се: будућност мира на истоку, па можда и мира европског, зависи од правца, какав ће узети претрес у Сарајеву. Ако се суђење буде држало факата, нема никаквих ризика. У овом догађају било је жртава, убица, лукавстава: кривци су похватани, дело је признато, лукавства схваћена, и ту су сви елементи једнога озбиљног суђења и одговарајуће пресуде.

Али има ту и једна друга евентуалност. Хоће се, на име, доследно једној несрећној традицији, да се од суђења двојици фанатика, надува нова једна монструозна партија противу Срба и Српства, па шта више и противу Југословенства. Хоће се, да се поређају сви елементи и доведу у везу, да би дали један сноп тенденциозних оптужаба, како би се Србија изнела као земља конспиратора и убица, чија је егзистенција једна препрека миру европском!

Затим, да се све то пренесе на целокупно Словенство, и да се

на Русију, као иредводника словенске идеје, пребаци један део одговорности, која се придаје Србији.

Ова друга евентуалност довела би у питање мир Европе. Ова се евентуалност, а ригор не може искључити, према стању духова у извесним гувернаменталим круговима и при свој нади, коју даје присуство на престолу Франца Јосифа.

Сви повољни симптоми у — које спада говор грофа Тисе и журналистички чланци који су га коментарисали — морају бити подвучени и окружени. Нико нема интереса, да прихвати игру оних што хоће буру, и који гоне Аустро-Угарску на непаметне и опасне генерализације, заслужујући тиме епитет, који им је јуче и дат, да су — патриоте који лове у мутној води.

Г. Пашић је, у једном прекреченом интервјуу, на неоспоран начин изнео, да је српска влада указала на опасност, и да од стране аустро угарских власти није вођен никакав рачун о њеној опомени. Достојанствен и прецизан израз председника српског министарства, одаје искреност. Нека би и бечка влада могла одолети покушајима, да изусту оптужбе, о чијој вредности и она, од сад, не може имати никакве илузије!

Србија — Босна — Аустрија.

4. Боље са Југословенима него против њих.

Многи читаоци знају како Немци и у Аустрији и у Немачкој имају меко и осетљиво срце, кад је реч о „патама“ каквог племена у туђој држави. Колико и колико пута су они ломили своја копља за слободу и права угњетених Јевреја у Румунији и Русији, и грмели против „нечовечности“ румунских и руских угњетача. Њихова дрека и кукњава покренула је чак и Американце да им се придруже, ма да ови код своје куће употребљују нимало питома средства да се одбране од досељеника из Кине, Јапана и Европе. Досељеници се прегледају строго као шугава, стога јер Американци хоће да пуште у своју кућу само здраве и способне раднике, од чијег ће рада извлачити што већу корист. Али Јевреји руски и румунски, и ако су беда и куга за тамошњи народ, морају добити сва права, у име цивилизације!

Још мало је требало па да Финска постане у Русији права држава у држави. Држање Финаца према Русији, начин како су они бравили своја „историјска“ национална права од најмање повреде, не може се ни упоредити са држањем угњетених Словенаца, Словака, Срба, Хрвата Руса и Румуна у Аустро-Угарској. Финци су били бесни, дрски и осижони; сваки и најмањи изгред руских власти према чисто формалним правима Фи-

наца проглашаван је као највећи грех према цивилизацији и човечности, и сваки такав узвик у Финској одјекивао стократно у Немачкој. У Аустро-Угарској свака па и најгрубља повреда природних и националних права аустријских мађарских Словена и мађарских Румуна сматра се као једно неоспорно право аустријске владе, дано јој од Бога. Никада и нико у Немачкој није нашао за потребно да против тога диже свој глас, „у име цивилизације“ и за заштиту најсветијих права. Немачки професори државници, књижевници и публицисте потписивали су и слали у свет бомбастичне прогласе и протесте против руских „свириства и грозота“ према Финцима (а Финска је била у Русији као самостална скоро држава) али су ћутали о поступцима аустроугарских угњетача према Југословенима. И морали су ћутати, јер су они нешто слично чинили и чине у Пољској, Елзасу и Шлезвиг-Холштајну. Има озбиљних људи у Немачкој, који тврде, да би Немачка давање слободе Пољацима у руској Пољској од стране руске владе сматрала као повод за рат, јер не би онда знала како ће да одржи под својом влашћу своје Пољаке. Дакле не само да гоне своје Пољаке, него прописују Русима, како ће они поступати према својим!

Па шта је онда остало тек за Србе, Словенце и Хрвате у Аустроугарској? Каква национална права могу ови мали народи тражити за себе, кад су Немци и Мађари тако лепо поделили силу и господарство? Немци и Мађари имају богодано право да завладају до Егејског мора, а Југословени имају дужност да се томе покоре. Та дужност то је њихово једино право, које им признају о својачи. Словени уопште нису достојни да имају иста природна права као Немци, а тек шта је остало за мале и слабе Југословене!

И пошто ови неће да пригрле ту немачку тезу: да су створени зато да робују Немцима и Мађарима, него шта више погледају на слободну Србију као на своју потпору и спаситеља у будућности, то је сад управо Србија свему и свачему крива; крива је што је — жива.

И зато она управо треба да учини-самоубиство. Треба да објави свакоме Хрвату, Србину и Словенцу ван њених граница, да она живи, не по милости божјој и својој вољи, него по милости Немаца и Мађара и да би ту милост и даље уживала и свој живот продужила, Југословени у Аустро-Угарској не треба ни да помишљају на своје ослобођење од јарма, које су им истакли цивилизатори Немци и Мађари. Јер ако тако мисле и своје погледе бацају на Србију, цивилизаторски мач подигнут је да се и са Србијом сврши.

Е, али тако не може. Још није било народа, који су извршили,

из страха од другог, самоубиство, па то неће учинити ни српски народ, народ који има своју славу прошлост из 13 векова на Балканском полуострову. На против, оно исто право, које су имали Немци и Италијани да се ослободе од свакога и уједине у једну државу, Југословени имају и за себе. Они неће да живе само од успомена на славу прошлост него стреме ка слободном и славном животу у будућности, у својој сопственој од свакога слободној држави. Што се тиче слободне Краљевине Србије, она се неће крити ни од кога а најмање од Југословена, прогнатих из Аустро-Угарске који у Србији уточишта траже. Њена врата морају бити сваком отворена а Аустро-Угарска, из које Југословени беже, нека их сама — ако може — задржава.

С тим треба да буде на чисто и аустро-угарска династија и аустро-угарска влада, и Немци и Мађари. Ту Срби, колико их је год, немају шта и ни од кога крити, нити се то може сакрити. То је тако природно као што су природни извори река, који избијају из утробе земљине И река српског живота мора да избије и мора да буја и српски народ мора да живи као слободан народ. Ту реку аустроугарску затрпавање никад неће моћи зауставити. Њена је сила за то и сувише слаба.

Кад Аустро-Угарска с тим буде на чисто остаје јој да размисли: којим ће путем даље ићи. Има их само два. Један је, да она за Словене уопште, а Југословене посебно, створи у Аустро-Угарској не само сношљиво стање, него и стање које ће их задовољити потпуно и начинити их добрим Аустријанцима у оквиру аустријске монархије. Да ли ће она то постићи тако званом тријализмом о коме је, кажу, мислио Франц Фердинанд или прелазом у савезну државу, то је њена ствар — ми јој из Србије данас овде савета нећемо давати. Други је пут овај досадањи, угњетавање Југословена ради материјалних интереса аустријских Немаца и Мађара. То је начин управљања у коме царује стега, кнута и оков.

Изгледа да Аустрија хоће тим другим путем да пође. У Сарајеву је завладао огањ и мач, то је појачавање онога што је досад било. У Италији тај начин није јој помогао, није ни у Мађарској па неће ни у Босни и Херцеговини. Напротив, треба се бојати да се прорицање Горчакова не испуни: да ће Босна и Херцеговина бити гроб Аустрије. Држећи Босну, Аустрија као да држи стегнуту једну бомбу која је све опаснија што се више стеже. Ако то стезање пређе извесну јачину, бомба ће прснути и Аустрија ће се распасти. Не говори се у залуд већ о подели Аустрије.

До ње саме стоји да до тога не дође. Ако је данашњи цар су-

Брашна

Руско № 0 — д. № I — д. № II — д. № III — 100 кил. Румунско № IV 27.29 д. № III 26.28 д. № II 25.27 № I 24.—26— дин. 100 кил. Бугарско № 0 — д. № I — дин. № II — д. № III 23.50 д. 100 кил. Српско № 0 — д. № I — № II — дин. № III — дин. 100 кил.

Трошкови су 3—3.10 на 100 кгр. Горње су цене сif Александрија.

Сир и масла

Качкавал килограм 1.50—2.30 динара Обичан сир . 1.25—1.50 . Масло . 2.60—3.— .

Трошкови до Александрије 7—8 д. на 100 кгр. Царина 7-8 од сто од вредности.

Роба која се извози из Египта.

Памук

Браун, Фер талира 15³/₈. Фули фер тал. 16³/₈. Гуд фер тал. 17³/₈. Фули гуд фер тал. 18³/₈. Гуд тал. 19¹/₈. Екстра —

Асил Афифи Фер тал. — Фули фер 16³/₈. Гуд фер 17³/₈. Фули гуд фер 18³/₈. Гуд тал. 19¹/₈. Екстра тал. —

Нубари. Фер тал. — Фули фер тал. — Гуд фер тал. 17³/₄. Фули гуд фер тал. 18³/₄. Гуд тал. 19³/₄. Екстра тал. —

Горњи Египта и фајум. Фер тал. — Фули фер тал. 15³/₈. Гуд фер 16³/₈. Фули гуд фер тал. 16³/₈. Гуд тал. 16³/₄. Екстра тал. —

Абаси Гуд фер тал. 18¹/₂. Фули гуд фер тал. 19¹/₄. Гуд тал. 19¹/₄. Екстра тал. —

Јоановић Год фер тал. 20¹/₄. Фули удг фер тал. 21¹/₄. Гуд тал. 21¹/₂. Екстра тал. 22¹/₄.

Сакеларидис Гуд фер тал. 21¹/₂. Фули гуд фер тал. 21¹/₂. Гуд тал. 21¹/₂. Екстра тал. 22¹/₄.

Коже

Са александриске кланице: Суве воловске сушене на ветру теж. 4—7 кгр. 3—20 дин. теж. — кгр. — дин. Суве биволске сушене на ветру теж. — кгр. дин. —.

Коже из унутрашњости Египта:

Суве воловске сушене на ветру теж. 2—8 кгр. 3—05 дин. теж. 10—15 кгр. 2—75 дин. биволске теж. 4—8 кгр. 2—80 дин. теж. 8—15 кгр. 2—75 дин. воловске сољене теж. 4—8 кгр. 1.75 д. теж. 8—15 кгр. 1.65 дин. биволске сољене теж. 6—8 кгр. 1.50 дин. теж. 8—15 кгр. 1.60 дин. теж. 15—25 кгр. 1.70 дин. теж. 1—2¹/₂ {3.75 дин. од ком теж. 2—3 кгр 5.— од комада.

Горње су цене кожа налађи у Александрији. Трошкови до Србије износе 8—10 дин. на 100 кгр.

Горње се цене подразумевају за један египатски кантар, који је раван 44,925 килограма. Египатски талир, раван је дин зл. 5¹/₁₀₀.

Нз. Сиријска стока је стара и мршава. Домаћа је стока забрањена у сљед сточне куге. Тражи се кравље масло, качкавал и пасуљ. Дувана из новоослобођених наших крајева дошло је 2.700 бала.

За детаље обратити се агенцији.

Краљ. Срп. Трг. Биро у Солуну. Недељни извештај пијачних цена у Солуну од 19 јуна (приспео у Београд 27. јуна.)

Пшеница ока. из кон. 38 пр. до 1 гр. пшеница из Аврет. гр. 1.05 до 1.12 Јечам пивар. ока гр. — пара 31.32

Јечм обичан ока гр. — пара 28—29. Овас црни ока гр. — пр. 33—34 Овас бели ока гр. — пр. 27— Раж ока гр. — пр. 28—30. Кукуруз ока гроша — пар. 26—27 Сусам сиријски ока гр. 3 пр. 35—3.38 пр. Анасон гр. 2.10 пр. до 2.20 пр. Сочиво ока гр. 1.25 до гр. 1.35 пр. Памук америк. гр. 8.20 п. Памук батуго оvd. ока. гр. 7.20 пара Вуна бела гр. 9 до гр. 9.10 пр. Вуна црна гр. 6.20 до гр. 7. Козија длака ока гр. 6.20 пр. Пасуљ ситан ока гр. 1.05 п. до гр. 1.08 п. Пасуљ тетовски ока гр. 1.28 п. до гр. 1.32 пр. Опијум ока гр. 260 до 330. Саме маково ока гр. 2. Чауре свил. буба ока гр. — п. до гр. 17.10 п. коже јагњече пар гр. 17 до 19 Коже јареће пар гр. 17 до 20. Алова паприка ока гр. 6.10 до 7.10 Бибер ока гр. 7 до гр. 9.— Суво гржђе ока гр. 2 до гр. 2.05. Јаја 100 ком. гр. 34. Бакар ока гр. 13 до гр. 30. Бакар израђен ока гр. 16 до гр. 30. Цина ока гр. до гр. —. Стакло за прозоре сандук гр. — до —. Калај ока гр. —. Зејтин ово зем. ока. гр. 5.20 до гр. 6.20 Зејтин сусан гр. 7.20 масло обично ока гр. 14.20 до гр. — Сир бели ока гр. 5 Качкавал ока гр. 8.20

Брашно:

Алатини: А. А. гр. 160, Г. гр. 146 цак од 81 оке; Талијанско В. З. гр. 141 100 кгр. цак; Бугарско № 0 Петроф гр. 115, № 0 Сила гр. 114, № 0 Јамболи гр. 117 1 цак 75 кгр., Руско—Одеса 1 цак 99 кгр. № 1 гр. 175, № 2 гр. 172, № 3 гр. 165; Америчко: 100 кгр. Сумит 156 гр.; Матадор 157 гр.; Ивори 156 гроша. Месо 1 т. гроша. 105 Говеће ока гр. 6.— п., Јагњеће ока гр. 6. Угаљ: Немачки киф Салоникве фкс. 30 1000 кгр., Кардуф сif Солун фко. 32 1000 гкр., Немачки фко. мага. фко. 45 1000 кгр., Кардиф фко. мага. 50 1000; Брашно Американско: Сумит гр. 160 1 цак 100 кгр., Матадор гр. 160 1 цак 100 кгр., Ивори гр. 160 1 цак 100 кгр.,

Нз. 1 ока = 1280 грама. 1 фркс. = гр. 4.15 п. 1 Л. т. = гр. изузетно код ознаке под * 105 гр. 1 гр. = 40 пара.

Домаћа тржишта

Београд, 29. јуна (Општински суд)

Table with 4 columns: Item name, Price 1, Price 2, Price 3. Includes items like Пшенице нове, Кукуруз у зрну, Јечма, Овас, Ражи, Пасуља бела, Лука, Кромпир нов, Арпаџик, Грожђа свежег, Јабука, Крушака, Мисла топлеог, Кајмак, Сира, Сланине, Масти, Ораха, Вишњава, Воска, Лоја топлеог, Пекмеза, Шљива сувих, Вина бела, Вина црна, Ракије меке, Ракије љуте, Сева, Кожа овчих, Кожа козјих, Кожа јагњених, Кожа јарењих, Вуне пране, Вуне непране, Јаја 100 ком., Пилића 1 пар, Пловака 1 пар, Гусака, Бурака, Месо говеђе, Месо овче, Месо свињско, Говеда ж. м., Свиње, Тумура.

Берзе

БЕОГРАДСКА БЕРЗА

од 30. јуна 1914 године

Table with columns: ВАЛУТЕ—НОВАЦ, КУРС, ДЕВИЗЕ, ЧЕКОВИ И МЕНИЦЕ. Includes sub-sections like ЗЛАТНИК ДИИ. 20, РАЗНЕ МОНЕТЕ, and lists of exchange rates for gold, silver, and various currencies.

Table with columns: ПРОДАТО ПО, ПОКУДА ПО, ТРАЖЕЊА ПО, ПРОДАТО ПО, ПОКУДА ПО, ТРАЖЕЊА ПО. Includes sections for Хартине од вредности, Задруге, Штедионице, У унутрашњости, and Кредитни завод.

СТРАНЕ БЕРЗЕ

ВАЖНИ ДНЕВНИ ТЕЛЕГРАФСКИ ИЗВЕШТАЈИ БЕОГРАДСКОЈ БЕРЗИ

Table with columns: Location/Item, Date, Price. Includes entries for Беч, 28. јуна 1914 г., Лондон, Берлин, Париз, and various financial reports.

